

SENSOA VZW

BEVRAGINGEN

Bijlage 3 bij Voortgangsrapport 2009

Kipdorpvest 48 A

2000 Antwerpen

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Profiel respondenten	3
3	Evaluatie gebruik internet	8
3.1	Gebruik internet	8
3.2	Gebruik van internet voor informatie rond hiv	10
3.2.1	Bezoek van sensoa.be	10
3.2.2	Bezoek andere websites	12
3.3	Gewenst aanbod	14
4	Opmerkingen	15
5	Lijst tabellen	17
6	Lijst met figuren	17

1 Inleiding

In het kader van een herwerking van de site [sensoa.be](http://www.sensoa.be) werden mensen met hiv gemotiveerd om tussen 1 en 30 september 2009 een vragenlijst in te vullen. Deze stond online op de website van Sensoa. Daarnaast ontvingen leden van het gesloten bestand ook een persoonlijke brief met een papieren versie die ze terug konden sturen naar Sensoa.

De respondenten werden als volgt aangeschreven:

“Momenteel bereiden we de herwerking van onze site (www.sensoa.be) voor.

We denken er aan om een website specifiek voor mensen met hiv te maken. Om goed te weten wie onze doelgroep is en wat jullie verwachten van dergelijke website, hebben we enkele vragen geformuleerd. Het zou ons enorm helpen indien je even tijd kunt maken om deze - zeer beperkte - vragenlijst in te vullen en naar ons terug te sturen. Hiervoor kan je bijgevoegde enveloppe gebruiken.”

2 Profiel respondenten

De vragenlijst werd door 122 respondenten ingevuld. In een eerste deel geven we een korte demografische schets.

Tabel 1: Geslacht respondenten

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Man	73	59,8	73,7	73,7
	Vrouw	26	21,3	26,3	100,0
	Total	99	81,1	100,0	
Missing	System	23	18,9		
Total		122	100,0		

De meerderheid van de respondenten is een man (74%)

De gemiddelde leeftijd van de respondenten is 42,29 jaar. De minimumleeftijd is 17 jaar, de maximumleeftijd 74. 23 respondenten vulden hun leeftijd niet in.

Tabel 2: Woonplaats respondenten

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Antwerpen	37	30,3	37,4	37,4
	West-Vlaanderen	17	13,9	17,2	54,5
	Oost-Vlaanderen	16	13,1	16,2	70,7
	Vlaams-Brabant	13	10,7	13,1	83,8
	Andere ¹	10	8,2	10,1	93,9
	Limburg	6	4,9	6,1	100,0
	Total	99	81,1	100,0	
Missing	System	23	18,9		
Total		122	100,0		

De meeste respondenten die de vragenlijst invulden wonen in Antwerpen (37%), 1 op 6 respondenten woont in Oost-Vlaanderen of West-Vlaanderen.

Tabel 3: Achtergrond respondenten

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	hiv-positief	79	64,8	82,3	82,3
	andere ²	8	6,6	8,3	90,6
	partner van een persoon met hiv	4	3,3	4,2	94,8
	hulpverlener	3	2,5	3,1	97,9
	familie / vriend van een persoon met hiv	2	1,6	2,1	100,0
	Total	96	78,7	100,0	
Missing	System	26	21,3		
Total		122	100,0		

82% van de respondenten is hiv-positief. De respondenten met hiv die de vragenlijst invulden kregen hun diagnose tussen 1985 en 2009. Een vierde van de respondenten ontving zijn/haar diagnose voor 1996.

¹ Als andere woonplaatsen wordt: afwisselend in Spanje en België (Antwerpen), Brussel (4x), Luik, Namen of Nederland opgegeven.

² "Andere" respondenten geven als antwoord: "bezoeker website", "gewoon", "gezond", "ik ben bang voor hiv", "ik maak een eindwerk rond hiv", "misschien hiv-positief", "niet hiv-positief" of "weet het niet maar de symptomen maken mij angstig".

Tabel 4: Jaar diagnose respondentent

Jaar van diagnose

N	Valid	74
	Missing	48
Minimum		1985
Maximum		2009
Percentiles	25	1995,75
	50	2004,00
	75	2006,25

Tabel 5: Hoogst behaald diploma

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	bachelor	28	23,0	28,9	28,9
	technisch secundair onderwijs	26	21,3	26,8	55,7
	algemeen secundair onderwijs	18	14,8	18,6	74,2
	master	14	11,5	14,4	88,7
	basis secundair onderwijs	7	5,7	7,2	95,9
	lager onderwijs	3	2,5	3,1	99,0
	ander ³	1	,8	1,0	100,0
	Total	97	79,5	100,0	
Missing	System	25	20,5		
Total		122	100,0		

29% van de respondenten heeft een Bachelor diploma (of vroeger A1-diploma), 21% een diploma technisch secundair onderwijs.

³ Een respondent geeft aan geen diploma te bezitten.

Tabel 6: Tewerkstelling

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	voltijds	45	36,9	46,4	46,4
	deeltijds	11	9,0	11,3	57,7
	mutualiteit/invaliditeit	11	9,0	11,3	69,1
	zelfstandig	10	8,2	10,3	79,4
	werkloos/werkzoekende	8	6,6	8,2	87,6
	op pensioen	7	5,7	7,2	94,8
	ander ⁴	2	1,6	2,1	96,9
	student	2	1,6	2,1	99,0
	bestaansminimum/leefloon	1	,8	1,0	100,0
	Total	97	79,5	100,0	
Missing	System	25	20,5		
Total		122	100,0		

Bijna de helft (46%) van de respondenten werkt voltijds.

⁴ Als andere tewerkstelling wordt "deeltijds werken en invaliditeit" en "deeltijds werkgever/deeltijds mutualiteit".

3 Evaluatie gebruik internet

Aangezien het vooral mensen met hiv waren die de vragenlijst invulden – ook de doelgroep van de vragenlijst – analyseerden we volgende vragen alleen voor deze doelgroep. Aparte analyses voor andere respondenten zijn steeds mogelijk, maar moeten met de nodige omzichtigheid worden benaderd omwille van de kleine aantallen.

Dit betekent concreet dat de volgende analyses beschrijven wat 79 respondenten invulden.

3.1 Gebruik internet

Tabel 7: Gebruik van internet algemeen

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ja	75	94,9	96,2	96,2
	neen	3	3,8	3,8	100,0
	Total	78	98,7	100,0	
Missing	System	1	1,3		
Total		79	100,0		

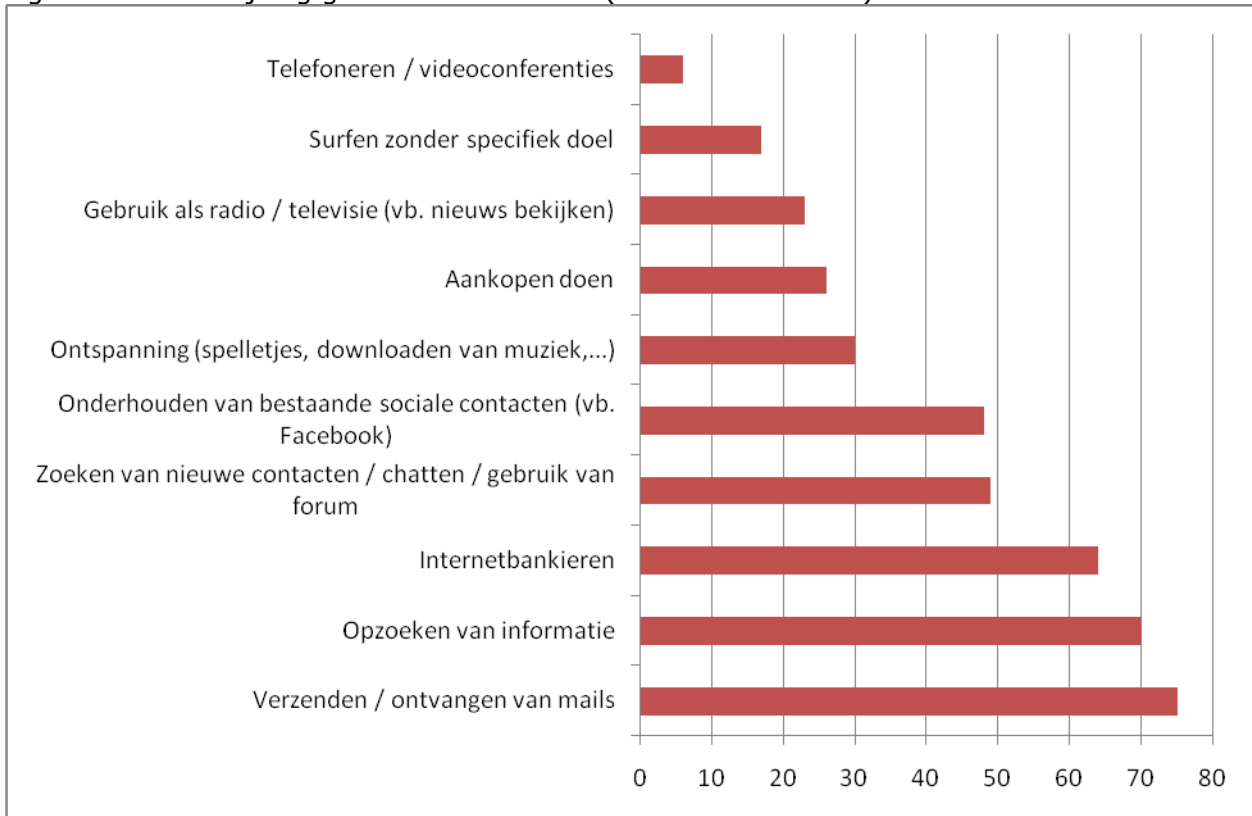
De meerderheid van de respondenten (96%) gebruikt internet.

Tabel 8: Gebruik van internet thuis

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ja	73	92,4	96,1	96,1
	neen	3	3,8	3,9	100,0
	Total	76	96,2	100,0	
Missing	System	3	3,8		
Total		79	100,0		

De respondenten die internet gebruiken doen dit meestal thuis (96%).

Figuur 1: Omschrijving gebruik van internet (absolute aantallen)

Internet wordt hoofdzakelijk gebruikt om mails te verzenden en te ontvangen, informatie op te zoeken of te internetbankieren. Het onderhouden van sociale contacten of het zoeken van contacten, chatten vormt een tweede belangrijk blok van internetgebruik.

Tabel 9: Frequentie gebruik internet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	zeer regelmatig	55	69,6	72,4	72,4
	regelmatig	19	24,1	25,0	97,4
	af en toe	2	2,5	2,6	100,0
	Total	76	96,2	100,0	
Missing	System	3	3,8		
Total		79	100,0		

3 op 4 respondenten (72%) gebruikt internet zeer regelmatig. Slechts 3% gebruikt af en toe internet.

3.2 Gebruik van internet voor informatie rond hiv

Tabel 10: Gebruik van internet om informatie op te zoeken rond hiv

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ja	58	73,4	76,3	76,3
	neen	18	22,8	23,7	100,0
	Total	76	96,2	100,0	
Missing	System	3	3,8		
Total		79	100,0		

Iets meer dan 3 op 4 respondenten (76%) gebruikt internet om rond hiv informatie op te zoeken.

Tabel 11: Frequentie van het gebruik van internet om informatie omtrent hiv op te zoeken

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	af en toe	29	36,7	50,0	50,0
	regelmatig	18	22,8	31,0	81,0
	zeer regelmatig	11	13,9	19,0	100,0
	Total	58	73,4	100,0	
Missing	System	21	26,6		
Total		79	100,0		

De helft van de respondenten die internet gebruikt om informatie op te zoeken doet dit af en toe. Ongeveer 1 op 5 respondenten gaat zeer regelmatig op zoek naar informatie.

3.2.1 Bezoek van sensoa.be

Tabel 12: Bezoek van sensoa.be

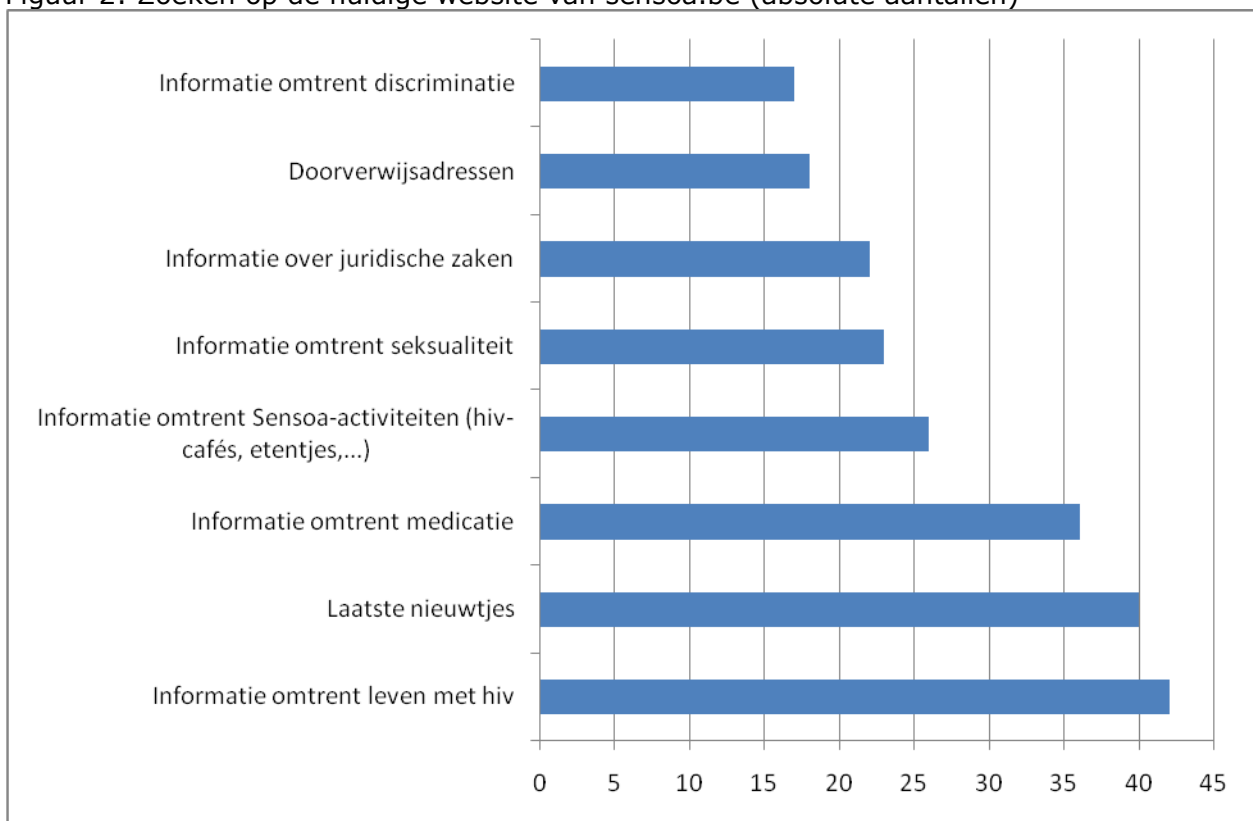
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ja	62	78,5	79,5	79,5
	neen	16	20,3	20,5	100,0
	Total	78	98,7	100,0	
Missing	System	1	1,3		
Total		79	100,0		

De meeste respondenten (80%) bezoeken de website van Sensoa en doen dit af en toe. Ongeveer 1 op 5 respondenten bezoekt regelmatig de website van Sensoa.

Tabel 13: Frequentie bezoek sensoa.be

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	af en toe	50	63,3	79,4	79,4
	regelmatig	11	13,9	17,5	96,8
	zeer regelmatig	2	2,5	3,2	100,0
	Total	63	79,7	100,0	
Missing	System	16	20,3		
Total		79	100,0		

Figuur 2: Zoeken op de huidige website van sensoa.be (absolute aantallen)

Op de huidige website van Sensoa gaan de respondenten vooral op zoek naar informatie over leven met hiv, laatste nieuwtjes en informatie over medicatie.

Als we deze absolute aantallen afzetten tegen alle respondenten, zien we dat iets meer dan de helft van de respondenten informatie opzoekt over leven met hiv en laatste nieuwtjes leest. 46% gaat op zoek naar informatie over medicatie en 1 op 3 van de respondenten wil informatie vinden over Sensoa-activiteiten.

Tabel 14: Zoekgedrag sensoa.be als percentage van respondenten

	aantallen	% op respondenten
Informatie omtrent leven met hiv	42	53,2
Laatste nieuwtjes	40	50,6
Informatie omtrent medicatie	36	45,6
Informatie omtrent Sensoa-activiteiten (hiv-café's, etentjes,...)	26	32,9
Informatie omtrent seksualiteit	23	29,1
Informatie over juridische zaken	22	27,8
Doorverwijsadressen	18	22,8
Informatie omtrent discriminatie	17	21,5

3.2.2 Bezoek andere websites

Tabel 15: Bezoek van andere websites om informatie over hiv op te zoeken

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ja	43	54,4	55,8	55,8
neen	34	43,0	44,2	100,0
Total	77	97,5	100,0	
Missing System	2	2,5		
Total	79	100,0		

56% van de respondenten maakt gebruik van andere websites om informatie rond hiv op te zoeken.

De website thebody.com is bij mensen met hiv die ook andere websites bezoeken het meest populair⁵, gevolgd door HivMix en hivnet.org.

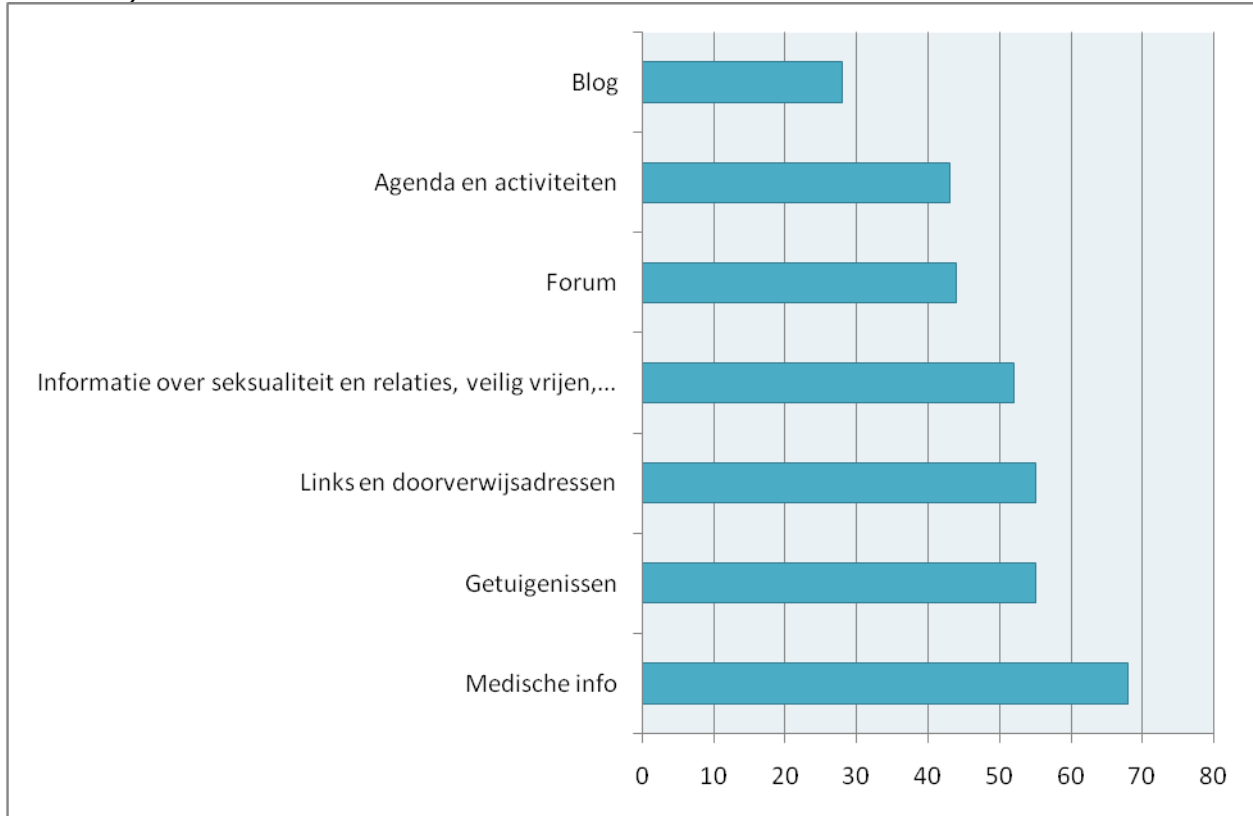
Tabel 16: Overzicht favoriete andere websites om informatie over hiv op te zoeken

	Frequency
the body.com	11
HivMix	7
hivnet.org	5
Aidsmap.com	4
aidsfonds.nl	3
wikipedia	3
HIV vereniging Nederland	2
mannenseks.be	2
aidsenhiv.nl	1
aidsmeds.com	1
BBC News	1
cde.gov/Hiv	1
egezondheid.be	1
Femmes et Sida	1
google	1
Google News	1
hiv gerelateerde links op gayromeo	1
hiv.com	1
Hiv.monitoring.nl	1
hivandhepatitis.com	1
hivnet	1
hiv-net.nl	1
http://www.sweetlove.be/medische.html	1
ICW	1
Kaisernetwork	1
medscape.com	1
soaids	1
stockrin ,medicatie die ik neem	1
truvada,medicatie die ik neem	1
who.int/Hiv	1

⁵ 11 respondenten gaven een zeer vage en onbruikbare referentie.

3.3 Gewenst aanbod

Figuur 3: Wat moet een website bieden opdat je de site regelmatig zou consulteren (absolute aantallen)

De respondenten willen vooral medische informatie vinden op een website opdat ze hem regelmatig zouden consulteren. Getuigenissen en links en doorverwijsadressen staan op de tweede plaats. Daarna willen ze vooral informatie rond seksualiteit en relaties, veilig vrijen.

Een aantal respondenten geven alternatieve suggesties (of vormelijke suggesties):

- het ware interessant te kunnen chatten met anderen via deze website, om serieuzere ontmoetingen, vriendschappen te kunnen aangaan; daar mijn inziens de andere "chat site" alles draai om "goedkope" en vlugge seks, overalgemeen zéér onsafe en zodanig risicovol ... 2° andere geslachtsziektes beschrijven, co-infecties, hpv-virus (anusanker) hep b en c .. virus .....
- alternatieve therapieën met getuigenissen
- Chat
- chatfunctie
- contact advertenties
- contacten met andere seropositieve mensen, hetero's, geen homo's
- de toestand omtrent hiv in congo
- eenvoudige menselijke taal
- heb er geen behoefte aan
- hiv en arbeid (alle aspecten)
- juridische ondersteuning omtrent hiv: waar je juridisch vragen kan stellen
- medische info met praktische ervaring van gebruikers

- moet objectief en geloofwaardig zijn
- mogelijkheid tot persoonlijke - eventueel anonieme - feedback door een professionele medewerker
- profielen van lotgenoten, contactadvertenties
- Specifieke informatie (voor bijvoorbeeld vrouwen)

Tabel 17: Beste tijdstip om online interactieve sessies aan te bieden

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	's avonds	69	87,3	93,2	93,2
	's morgens	2	2,5	2,7	95,9
	's nachts	2	2,5	2,7	98,6
	's middags	1	1,3	1,4	100,0
	Total	74	93,7	100,0	
Missing	System	5	6,3		
Total		79	100,0		

Wanneer we de respondenten vragen wanneer ze liefst interactieve sessies zouden willen (bijvoorbeeld forumsessies, internet lotgenotencontact, dan zouden haast alle respondenten (93%) dit het liefst 's avonds willen.

4 Opmerkingen

- Aangezien een toenemend aantal hiv patiënten aan het werk zijn, lijkt me dit een belangrijk thema.
- als je in zo en situatie terecht komt heb je enorm veel vragen, je sluit je af, bet bang om andferen iets aan te doen en het is net of je leven stopt. Diegene waar j ehete tegen verteld krijgen schrik van je terwijl je tot voor je het wist goede maatjes was. Soms denk je , ik toch, heb bijna dood er aan geweest zonder iets van te merkn, was ik nie beter dood gegaan. DAN moet je nu niet onder ogen zien dat haast NIETS meer kan. Van de weinige vrienden heb ik er 1 over. E voor de rest zwijg ik als vrmoord. Een relatie wordt onmogelijk want hoe vertel je zoiets en de reactie hierop. En zwijgen , nee kan en mag niet , zoiets ken je je partner niet aandoen. Shit happens just like aids. EN NU ? ???
- dat wij automatisch een verhoogde tussenkomst mogen krijgen in medische kosten, dokter/tandartsen/ zoals invalide en gepensioneerden. gratis reiskosten heen/terug voor ziekenhuisbezoeken
- de CLB arts heeft nog angst van HIV
- De huidige website is nogal moeilijk om je weg erin te vinden. Het zou veel gebruiksvriendelijker kunnen, eenvoudiger ook.
- doe zo verder ...
- een goeie juridische blog, waar je eerste lijnsvragen kunt stellen voor naar een advocaat te gaan & je bloot te stellen.
- Geen, doe zo verder
- graag gedaan
- heb aan de lijve mogen ondervinden hoe discriminatie voelt omtrent mijn geardheid ,heb klacht ingediend via holebifoon maar nooit reactie op gekregen ,nochtans was me beloofd om feedback te geven ...spijtig ben nu noodgedwongen op zoek naar ander huurappartement peter vander bracht email :petevdbracht@gmail.com

- hier ten lande worden wij (positiefkes) vertroeteld! wij kunnen rekenen op formidabele dokters in antwerpen (colenbunders, moerman, vdbruane, huyst enz.)wat een luxe!
- Hou eens op met te zeuren over de ongemakken van pillen en moedig de mensen eens aan ONGECEMPLEEERD te LEVEN
- ik ben vooral op zoek naar vrouwelijke lotgenoten al dan niet met actieve kinderwens of ervaring hiermee.
- Ik vind het jammer dat we zelf de post moeten betalen, maar graag gedaan. P.S.: bedankt voor jullie werk.
- Jammer dat de hiv-café's altijd in Antwerpen gesitueerd zijn en dan vooral op zondag.. Vele wat oudere homomannen gaan toch vooral op zaterdag doorzakken om dan op zondag terug te kunnen op kracht komen.. maandag is immers een werkdag.. Enfin, ieder zijn aandeel in de razernij. xxx
- Keep up the good work!
- meer uitgebreid worden maar andere geslachtziekten en co-infecties, interactie's medicatie van hiv met andere medicatie , wat zijn de gevolgen door lange HAAR therapie... bij te hoge immuniteit op langere termijn ??? = lupus
- Misschien, indien er een aparte site voor hiv'ers komt, ook specifiek aandacht voor jongeren en vrouwen?
- momenteel geen internetaansluiting vandaar dat ik schriftelijk reageer, hoop spoedig op nieuwe aansluiting
- nee, nee geen suggesties, groetjes...
- nog niet
- nog veel steun aan mensen met hiv. Minder discriminatie.
- nood aan meer positief beeldmateriaal om te gebruiken bij vormingen/lezingen
- nope
- Sensoa doet goed werk! Toch zou het fijn zijn moest het nog wat harder actie voeren tegenover duidelijke en minder duidelijke discriminatie (verzekering en andere rechten). Ik hou van de positieve beeldvorming als strategie, maar harde actie/duidelijke standpunten moeten op dezelfde lijn staan (cf. proces Fevlado tgo de overheid over te weinig tolkuren)
- sensoa richt zijn cafes ed vooral op Antwerpen , Kan dit ook bv in andere provincies/steden bv Leuven .

5 Lijst tabellen

Tabel 1: Geslacht respondenten	3
Tabel 2: Woonplaats respondenten	4
Tabel 3: Achtergrond respondenten	4
Tabel 4: Jaar diagnose respondenten	5
Tabel 5: Hoogst behaald diploma	6
Tabel 6: Tewerkstelling	7
Tabel 7: Gebruik van internet algemeen	8
Tabel 8: Gebruik van internet thuis	8
Tabel 9: Frequentie gebruik internet	9
Tabel 10: Gebruik van internet om informatie op te zoeken rond hiv	10
Tabel 11: Frequentie van het gebruik van internet om informatie omtrent hiv op te zoeken	10
Tabel 12: Bezoek van sensoa.be	10
Tabel 13: Frequentie bezoek sensoa.be	11
Tabel 14: Zoekgedrag sensoa.be als percentage van respondenten	12
Tabel 15: Bezoek van andere websites om informatie over hiv op te zoeken	12
Tabel 16: Overzicht favoriete andere websites om informatie over hiv op te zoeken	13
Tabel 17: Beste tijdstip om online interactieve sessies aan te bieden	15

6 Lijst met figuren

Figuur 1: Omschrijving gebruik van internet (absolute aantallen)	9
Figuur 2: Zoeken op de huidige website van sensoa.be (absolute aantallen)	11
Figuur 3: Wat moet een website bieden opdat je de site regelmatig zou consulteren (absolute aantallen) ..	14

Bijlage X

Verslag van de bevraging over het gebruik van de leermiddelen van Sensoa in verschillende ontleencentra

---

Datum: [Klik en typ datum]

Inhoud

1	De doelstelling van de bevraging	18
2	Vorbereiding	18
3	Telefoongesprekken	19
4	E-Mail die na het telefoongesprek direct naar contactpersonen van de ontleencentra verstuurd werd	19
5	De bevraging.....	21
6	De resultaten van de enquête.....	22
7	Analyse van de respons en mijn eigen interpretatie.....	22
8	De resultaten	24
9	Algemene bevindingen en aanbevelingen	26
10	Samenvatting	27

7 De doelstelling van de bevraging

Bevraging rond leermiddelen over relationele en seksuele vorming van Sensoa zoals omschreven voor de verantwoordelijken van de ontleencentra.

Verschillende organisaties (centra voor algemeen welzijnswerk, jongeren adviescentra, 'gezondheidsbiests' van de mutualiteiten) en Sensoa zijn overeengekomen om leermiddelen over relationele en seksuele vorming van Sensoa op te nemen in het aanbod van hun ontleencentra.

Doel van dit samenwerkingsverband is om het aanbod aan leermiddelen meer regionaal te spreiden en dus zo toegankelijk mogelijk te maken.

Deze leermiddelen van Sensoa zijn (op het moment van de bevraging): Leven met hiv, Idriss, Shalimar, Anticonceptiekoffer, 'k zag 2 beren, Goede minnaars, Gender in de Blender.

Met deze bevraging peilen we naar het **gebruik en de bruikbaarheid** van de leermiddelen binnen het aanbod van de ontleencentra. Hoe is het uitlenen van ons materiaal tot op heden verlopen? Verder willen we ook te weten komen of en welke **ondersteuning** de centra verder van Sensoa (Documentatiecentrum) verwachten.

8 Vorbereiding

- overleg met serviceverantwoordelijke over de bevraging

- een gesprek met de serviceverantwoordelijke van Sensoa Documentatiecentrum en de medewerker Studie en Programma's die instaat voor enquêtes en bevragingen.
- opstellen van de taken + tijdstippen ivm de bevraging
- doornemen van de opgemaakte documenten vanuit Sensoa Documentatiecentrum ivm de ontleencentra: De lijst ontleencentra met contactgegevens, aanwezige leermiddelen van Sensoa
- verdere verfijning van de doelstelling van de bevraging en opstellen van de vragenlijst planningskalender opstellen om de timing te volgen

9 Telefoongesprekken

De 15 ontleencentra van de lijst ontleencentra voor RSV materialen werden tijdens hun openingsuren gecontacteerd. De gesprekken vonden in de week van maandag 16/11- vrijdag 20/11/2009 plaats tijdens de openingsuren van de ontleencentra. Elke organisatie is per telefoon uitgenodigd deel te nemen. Vanuit iedere organisatie gaf een persoon te kennen bereid te zijn de bevraging in te vullen.

De gesprekken liepen vlot en duurden gemiddeld een vijftal minuten. Op de eerste dag kon ik al 10 ontleencentra contacteren. Met uitzondering van een enkel ontleencentrum werd de bevraging (na telefonisch contact) voor vrijdag 20/11 doorgestuurd.

In het gesprek probeerde ik de verantwoordelijke van het ontleencentrum te spreken en vroeg ik hun rechtstreekse mailadres. Ik stuurde hen de e-mail met de link naar de bevraging. (zie inhoud e-mail volgende bladzijde)

Bij een aantal organisaties werd ik doorverwezen naar (deel)organisaties en/of personen met een ander telefoonnummer. Door de bevraging heb ik een aantal rechtstreekse e-mailadressen van verantwoordelijken van de ontleencentra. Het werd me duidelijk dat een zekere opvolging nuttig zou zijn indien er bepaalde zaken veranderen binnen de organisatie van de ontleencentra (wijzigende contactgegevens , contactpersonen of dienst waar de leermiddelen beschikbaar zijn). (Daarover meer onder de titel 'Aanbevelingen')

Zo kreeg ik een reactie van het ontleencentrum van de gezondheidsbibliotheek CM via e-mail: "De gezondheidsbib in Dendermonde bestaat al twee jaar niet meer!!!" Sint-Niklaas en Dendermonde blijken ondertussen te zijn gefusioneerd. Misschien interessant om te verwijzen naar www.gezondheidsbib.be'

10 E-Mail die na het telefoongesprek direct naar contactpersonen van de ontleencentra verstuurd werd

Bij de herinnering (tweede oproep) om de bevraging in te vullen, werd de periode aangepast tot uiterlijk 7 december

Geachte

Dank u voor uw bereidheid om de bevraging over de leermiddelen van Sensoa in te vullen!

Uw organisatie en Sensoa zijn overeengekomen om leermiddelen Sensoa op te nemen in het aanbod van uw ontleencentrum.

In de bevraging peilen we naar de bruikbaarheid en het gebruik van de leermiddelen van Sensoa in uw dienstverlening.

We willen graag weten hoe het uitlenen van de leermiddelen van Sensoa tot op heden gegaan is.

En hoe we u in de toekomst hierin verder kunnen ondersteunen.

(De leermiddelen zijn: Leven met hiv, Idriss, Shalimar, Anticonceptiekoffer, 'k zag 2 beren, Goede minnaars, Gender in de Blender)

Hieronder staat de link naar de bevraging en een uitleg om deze vlot in te vullen.

http://www.surveymonkey.com/s.aspx?sm=AJWUOd3VFVIGuuUmWocvGQ_3d_3d (afgesloten)

Bij het klikken op bovenstaande link kan u de korte bevraging over de leermiddelen van Sensoa beginnen.

In het begin van de bevraging vragen we u de naam van uw organisatie.

Gelieve hiervoor de naam van uw organisatie te selecteren uit de lijst door te klikken op de pijl.(rechts van het invulvak)

U kan door de knop onderaan naar de volgende vraag gaan.

Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 10 minuten.

Door op de knop 'einde' te klikken onder de laatste vraag worden de gegevens die u invulde automatisch naar ons doorgestuurd.

De bevraging werd opgesteld in het programma Surveymonkey.

U kan de bevraging direct invullen.

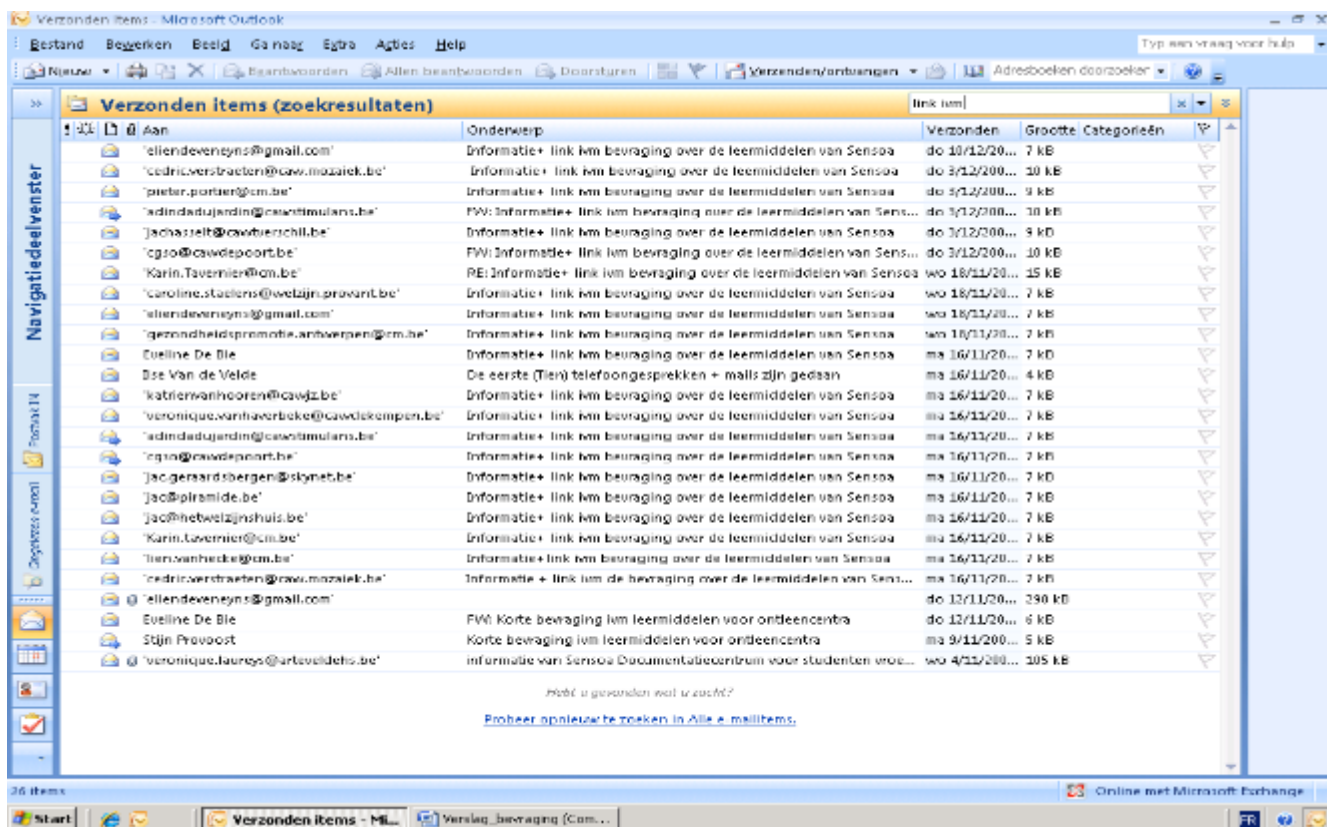
De uiterste datum om de bevraging in te vullen, is dinsdag 1december 2009.

U vindt (bij per ongeluk wissen van link bij deze mail) de link naar de bevraging ook op de homepage van Sensoa.

Indien bepaalde zaken onduidelijk zijn of u andere vragen heeft bij deze bevraging, kan u me contacteren via dit e-mailadres.

Met vriendelijke groeten,

Elien Deveneyns
Stagiair Sensoa Documentatiecentrum

De lijst met de verzonden e-mails (eerste en tweede oproep)

11 De bevraging

De bevraging was een online enquête die door Ilse Van de Velde in het programma SurveyMonkey werd ingevoerd. De enquête kon door de contactpersonen van de ontleencentra geopend worden door de link aan te klikken in de e-mail.

De link kon ook teruggevonden worden via een veld op de homepage van Sensoa.

De bevraging bestond uit 11 vensters. Er waren 3 schermen over de identificatie van de ontleencentra. De volgende 8 schermen bestonden uit de eigenlijke bevraging. Een balk gaf de vooruitgang aan bij het oplossen van de vragen. Na elke vraag werd door het aanklikken van een navigatieknop overgaan naar het volgend scherm en het antwoord opgeslagen.

De vragen gingen over de zeven leermiddelen van Sensoa. Bij de sommige vragen werd in tabel elk van leermiddelen apart bevraged.

1. De eerste vraag: (keuze uitverschillende frequenties): **Hoe frequent werden de leermiddelen dit jaar (vanaf begin 2009) uitgeleend?**
2. De tweede vraag: (meerdere keuzes konden worden aangeduid): **Indien u een of meerdere leermiddelen niet uitgeleend hebt (dit jaar) wat was/waren dan de reden(en)?**
3. De derde vraag:(keuze uit Ja/nee/niet (meer) in collectie): **Wat vindt u van de leermiddelen in het ontleencentrum?
- Het leermiddel ziet er wat betreft de verpakking en spelonderdelen (fysiek) even aantrekkelijk uit als bij het begin.**

4. De vierde vraag: (keuze uit Ja/nee/niet (meer) in collectie) **Wat vindt u van de leermiddelen in het ontleencentrum? - Er zijn voldoende exemplaren van het leermiddel aanwezig in functie van het aantal ontleningen**
5. De vijfde vraag: gesloten vraag (Ja/nee) **Vindt u het een meerwaarde om leermiddelen van Sensoa te kunnen uitlenen in uw ontleencentrum?**
6. De zesde vraag: open vraag met invulvak **Waarom vindt u het wel of geen meerwaarde voor uw ontleencentrum?**
7. De zevende vraag: vraag met suggesties en optie om zelf andere voorstel te omschrijven
Welke ondersteuning/samenwerking zou u graag vanuit Sensoa (Documentatiecentrum) in verband met de leermiddelen ontvangen?
- mogelijkheid om feedback te geven via een jaarlijkse bevraging
- vorming in verband met de leermiddelen van Sensoa voor medewerkers van het ontleencentrum
- andere (omschrijf)
8. De achtste vraag: open vraag met invulvak
Heeft u nog opmerkingen, suggesties,... over de leermiddelen?

12 De resultaten van de enquête

De resultaten die gegenereerd werden uit SurveyMonkey zijn als bijlage te vinden.

Naast de beantwoorde vragen, staan ook het aantal overgeslagen, onbeantwoorde vragen aangegeven.

13 Analyse van de respons en mijn eigen interpretatie

De drie identificatievragen:

Dit waren verplicht in te vullen vragen om de enquête te kunnen verderzetten.

Er zijn 22 deelnemers geweest die de enquête begonnen. Daarbij dient gezegd dat uiteindelijk 10 verschillende organisaties de bevraging (vrijwel) volledig invulden.

De 'Response count' bij het begin (= 22 answered questions) (identificatie van de organisatie) is veel hoger dan bij het begin van de eerste eigenlijke vraag (= 10 answered questions).

Er zijn meer antwoorden bij het begin (identificatie van de organisaties) geteld dan bij de eerste (eigenlijke) vraag.

De verplichte identificatiegegevens werden verschillende keren ingevuld om verscheidene redenen.

- een contactpersoon van een ontleencentrum is/heeft de enquête 6 maal begonnen/bekeken. De zesde keer heeft ze de bevraging ingevuld.
Ook een andere organisatie heeft de bevraging tweemaal geopend.
--> Oostende-CAW Middenkust-Passe Partout/JAC - Katrien Vanhooren
- De collecties van twee ontleencentra bleken te zijn samengevoegd. De naam van de organisatie is twee keer terug te vinden maar er zijn geen bijkomende antwoorden ingevuld door de verantwoordelijke.
(Dendermonde-Gezondheidsbib CM)
- Eén organisatie had me telefonisch doorverwezen naar een (deel?)organisatie. Het is dus een andere organisatie die de vragenlijst heeft ingevuld.
(Hasselt-CAW 't Verschil-CGSO verwees door naar Hasselt-JAC)
- Bij 4 ontleencentra is enkel de naam van de organisatie (en contactpersoon) ingevuld.

Twee contactpersonen hebben de vragenlijst bij een tweede oproep wel geopend maar niet ingevuld. Mogelijke reden: weinig tijd (uit gesprek bleek dat één persoon pas in dienst getreden en ze vertelde minder zicht op de collectie te hebben)
--> Kortrijk-CAW Stimulans-GRW- Adinda Dujardin.

Andere mogelijke reden: te weinig tijd bij tweede oproep (De persoon van het andere ontleencentrum heb ik pas later gebeld. Bij de eerste oproep was geen verantwoordelijke aanwezig. Bij de tweede oproep werd ik naar een (deelorganisatie) doorverwezen.)
--> Hasselt-JAC - Kathleen Merken

- Twee andere contactpersonen hebben de vragenlijst na de eerste mail geopend maar geen antwoorden ingevuld.
De tussentijdse grafiek gaf niet aan in hoeverre de bevraging ingevuld was.
Hierdoor zijn deze twee ontleencentra niet aangespoord om de enquête alsnog in te vullen.
--> Turnhout-CAW De Kempen- JAC- Véronique Van Haverbeke
--> Antwerpen-Sensoa mini leermiddelenafdeling
- Uiteindelijk heeft één organisatie niet deelgenomen aan de bevraging. Bij een tweede oproep is het niet gelukt de contactpersoon nog te telefoneren. Ik kreeg na het afsluiten van de enquête de automatische melding dat het doorsturen van de (herinnerings-)e-mail mislukt was.
De bevraging is niet geopend geweest.
Brussel-CAW Mozaïek-Begeleiding- Cédric Vanderstraeten

Samengevat hebben 14 contactpersonen van 14 verschillende ontleencentra de bevraging aangevat. Daarvan hebben 10 contactpersonen de bevraging vrijwel volledig ingevuld.

1. Antwerpen-Gezondheidsbib CM - Machteld Mortelmans
2. Antwerpen-DocAtlas - Caroline Staelens
3. Brugge-Gezondheidsbib CM - Lien Vanhecke
4. Brugge-CAW De Poort – CGSO - Carol Hudders
5. Geraardsbergen-CAW Z.O.-Vlaanderen- JAC - Daniella Provost
6. Kortrijk-Gezondheidsbib CM Z-W-Vlaanderen - Pieter Portier
7. Kortrijk-CAW Piramide-JAC - Joke Dedrie
8. Mechelen-CAW Het Welzijnshuis-JAC - Carole MolineauX
9. Oostende-CAW Middenkust-Passe Partout/JAC - Katrien Vanhooren
10. Sint-Niklaas-Gezondheidsbib CM - Karin Tavernier

Misschien is het nuttig om bepaalde of alle vragen vooraf door te sturen. Zo krijgen de contactpersonen een idee wat er gevraagd wordt en kunnen de contactpersonen bepaalde (cijfer)gegevens opzoeken voor de online enquête te starten. Misschien is de respons dan groter. Het kan ook het effect hebben dat minder personen de neiging hebben om de enquête in te vullen. Dat zou misschien bij een enthousiaste tweede oproep kunnen ondervangen worden.

Een tussenstand met de mate waarin de bevraging ingevuld werd, zou interessant zijn. De mogelijkheid om bepaalde zaken over te slaan blijft zinvol volgens mij. Zo kan een persoon die bepaalde gegevens invult toch verder in de bevraging. Dit is beter dan iemand die volledig zou afhaken.

14 De resultaten

1. Hoe frequent werden de leermiddelen dit jaar (sinds begin 2009) uitgeleend?

Omdat hierover bij de opstart van de ontleenpunten geen afspraken werd gemaakt, kunnen we geen exacte cijfers opvragen voor het aantal ontleningen van Sensoa-materiaal. We hebben in de bevraging daarom de mogelijkheid gegeven het aantal ontleningen bij benadering te geven, met de keuze tussen de categorieën 'meerdere keren per week', 'meerdere keren per maand', 'meerdere keren per jaar', 'één keer dit jaar', 'geen enkele keer'.

De antwoorden van de 10 ontleencentra geven aan dat de materialen in de meeste ontleencentra 'enkele keren' dit jaar werden uitgeleend. Dit geldt sterk voor de DVD 'Leven met hiv'. (8 antwoorden op het totaal van negen). Het leermiddel 'Idriss' is in 4 ontleencentra enkele keren uitgeleend. Bij 4 andere ontleencentra is het leermiddel vanaf begin 2009 eenmaal uitgeleend.

De twee andere antwoorden zijn 'meerdere keren per jaar' en 'maandelijks'.

Het leermiddel 'Shalimar' werd bij drie ontleencentra niet uitgeleend. (De andere antwoorden hier enkele keren-1 keer per jaar)

Een uitschieter is de anticonceptiekoffer: Vijf ontleencentra ontlene deze koffer meerdere keren per maand, de andere organisaties hebben minstens enkele keren per jaar of maandelijks geïntereeserden voor de koffer)

De map goede minnaars werd merendeels 'enkele keren per jaar' uitgeleend. Er zijn 3 ontleencentra waar dit frequenter gebeurt.

Het leermiddel 'Gender in de Blender' werd over de hele lijn het minst uitgeleend. Daarbij geven 4 personen aan dat het dit jaar nog niet werd uitgeleend.

2. Indien u een of meerdere leermiddelen niet uitgeleend hebt dit jaar, wat was of waren dan de redenen?

De redenen waarom een of meerdere leermiddelen niet uitgeleend werd(en) zijn: geen interesse bij de klanten en/of het feit dat niet bekend is dat de leermiddelen beschikbaar zijn.

87 procent van degene die deze vraag beantwoorden, meent dat er geen interesse. 50 procent meent dat de klant niet weet dat het materiaal beschikbaar is. (-->CM Kortrijk, Sint-Niklaas/ JAC Oostende, Mechelen)

3. Stelling 'Het leermiddel ziet er wat betreft de verpakking en spelonderdelen (fysiek) even aantrekkelijk uit als bij het begin (Ja/Neen)

De peiling naar de fysieke aantrekkelijkheid van de leermiddelen is overwegend positief. Met uitzondering van de anticonceptiekoffer (bijna de helft vindt de koffer niet meer aantrekkelijk - Brugge CGSO, CM/ JAC Geraardsbergen, Oostende). Het JAC Oostende antwoordt voor alle leermiddelen neen.

Er zijn geen materialen die niet (meer) in de collectie zitten.

4. Stelling 'Er zijn voldoende exemplaren van het leermiddel aanwezig in functie van het aantal ontleningen. (Ja/Neen)

Het aantal exemplaren van een leermiddel is voor de meeste ontleencentra voldoende. Wat betreft de anticonceptiekoffer heeft bijna de helft van de contactpersonen (JAC Mechelen, Oostende, Geraardsbergen / CM Sint_Niklaas) een tegengestelde mening. (Ook zijn er twee antwoorden (op een totaal 18) die de DVD 'Leven met hiv' (CM Antwerpen) de lesmap 'Goede minnaars' (JAC Geraardsbergen) onvoldoende aanwezig vinden.

5. Vindt u het een meerwaarde om leermiddelen van Sensoa te kunnen uitlenen via uw ontleencentrum?

De 10 ontleencentra vinden het unaniem een meerwaarde om leermiddelen van Sensoa te kunnen uitlenen.

6. Waarom vindt u het wel of geen meerwaarde voor uw ontleencentrum? (open invulvak)

De commentaar hierbij varieert:

- Een persoon vraagt zich af of er vanuit Sensoa veel doorverwezen wordt ... Maar 'samen sterk', volgt er, 'we hebben ook nog ander materiaal'. De onderliggende vraag is of Sensoa wel ook doorverwijst naar de materialen over andere thema's dat in de ontleencentra beschikbaar is? Met de hoopvolle gedachte: samen sterk = een uitnodiging om daar iets aan te doen?)
--> gezondheidsbib CM - Sint-Niklaas
- Vanuit JAC en JIP is de uitleen van informatieve spelen een meerwaarde omdat ze erg bruikbaar blijken voor verschillende diensten die ze ontlene.
(mijn interpretatie: bij dit jongereninformatiepunt zijn voornamelijk informatieve spelen voor de dienstverlening van belang)
--> JAC - Kortrijk
- Passen binnen onze collectie educatief materiaal rond relationele en seksuele vorming.
(mijn interpretatie: indien de leermiddelen aansluiten of bijdragen tot de eigen collectie zijn ze een meerwaarde)
--> DocAtlas - Antwerpen
- Sluit perfect aan bij onze thema's. Moeilijk om te weten waarom sommige zaken dit jaar niet zijn uitgeleend.
(mijn interpretatie: Ondanks het feit dat de leermiddelen binnen de thema's vallen, is er een mindere uitleen van de leermiddelen van Sensoa in 2009 in dit ontleencentrum. Men weet niet (echt) hoe het komt)
--> gezondheidsbib CM - Brugge
- Stelt intermediairs zelf in staat om rond RSV te werken, bij uitlening kunnen ook tips meegegeven worden om een vorming op te zetten of wordt samen een programma overlopen (consult)
(mijn interpretatie: het zijn materialen die als basis kunnen dienen voor Relationele Seksuele Vorming en waarmee intermediairs zelf aan de slag kunnen, en de organisatie kan erdoor ook de klantgerichte dienstverlening tonen)
--> gezondheidsbib CM - Antwerpen
- Biedt meer mogelijkheden voor de gebruikers die niet gewoon zijn om rond deze thema's te werken! Bij de meeste zaken per leeftijd/graad uitgewerkt/specifieke methodes en uitgewerkte methodieken/... Aanraders!!!
(mijn interpretatie: enthousiaste reactie geïnspireerd door de toepasbaarheid van de leermiddelen zowel naar gebruiksgemak voor de intermediairs en de gerichtheid op specifieke doelgroepen. De methodieken worden gewaardeerd)
--> JAC - Oostende
- Veel vraag naar bepaalde educatieve materialen, vooral de voorlichtingskoffer. De leermiddelen bevatten goede methodieken.
(mijn interpretatie: wellicht een grote vraag vanuit het publiek. Misschien zijn meer exemplaren van bepaalde leermiddelen nuttig voor dit ontleencentrum)
--> gezondheidsbib CM - Kortrijk
- Vooral uit de map 'Goede minnaars' worden veel methodieken gebruikt, die map zou misschien eens moeten "upgedate" [sic.] worden rond spelling
(mijn interpretatie: nadruk op inhoud en methodieken en eventueel bij nieuwe uitgaven van lesmap dat laten weten aan dit ontleencentrum)
--> CGSO - Brugge

- Omdat het uitgegeven wordt door Sensoa (betrouwbaar en deskundig)
(mijn interpretatie: De expertise van Sensoa in het algemeen geldt ook voor de materialen die Sensoa ontwikkelt)
--> gezondheidsbib CM - Antwerpen

7. Welke ondersteuning/samenwerking zou u graag vanuit Sensoa (Documentatiecentrum) in verband met de leermiddelen ontvangen?

- **mogelijkheid om feedback te geven via een jaarlijkse bevraging**
- **vorming in verband met de leermiddelen van Sensoa voor medewerkers van het ontleencentrum**
- **andere (omschrijf)**

De voorgestelde suggesties ter ondersteuning/samenwerking vanuit Sensoa worden gewaardeerd door de zeven ontleencentra die op de vraag antwoorden. Zes van hen willen graag jaarlijkse feedback geven via een bevraging. Allemaal hebben ze interesse in vorming in verband met de leermiddelen van Sensoa.

Twee ontleencentra omschrijven zelf een suggestie:

- als er nieuw materiaal komt...
(mijn interpretatie: de ontleencentra op de hoogte houden van nieuwe materialen en de verspreiding verzorgen)
--> gezondheidsbib CM - Sint-Niklaas
- Vorming rond leermiddelen voor medewerkers: rond specifieke doelgroepen en thema's uit het totale RSV aanbod. Vb.: specifieke pakketten/leermiddelen rond tienerzwangerschappen.
(mijn interpretatie: vanuit ontleencentrum met specifieke doelstelling wordt gerichte pakketten gevraagd en ook (verdere) specifieke vorming van de medewerkers)
--> JAC - Oostende

8. Heeft u nog opmerkingen, suggesties, ... over de leermiddelen?

- Eens de leerkrachten het materiaal kennen komen ze terug, maar ze hier krijgen...
(mijn interpretatie: het materiaal valt in de smaak als men het kent. Maar hoe kan je leerkrachten de materialen leren kennen?)
--> gezondheidsbib CM - Sint-Niklaas
- Voor ons centrum zijn de leermiddelen zeer bruikbaar. We kijken telkens uit naar nieuwe methodieken
(mijn interpretatie: het belang van (vernieuwing bij) de methodieken.)
--> CGSO - Brugge
- Bedankt voor de samenwerking
--> gezondheidsbib CM - Antwerpen

15 Algemene bevindingen en aanbevelingen

Het was een beperkte enquête: een maximale deelname had (met uitsluiting van de Sensoa-ontleenpunten in Gent en Antwerpen) 14 ingevulde bevragingen opgeleverd.

Uiteindelijk zijn het er 10 geworden. Het valt te overwegen navraag te doen bij de contactpersonen die enkel de identificatiegegevens invulden of de bevraging niet openden. Deze resultaten kunnen nog een

belangrijke bijdrage inhouden.

De beperkte groep ontleencentra zijn belangrijk voor de verspreiding van leermiddelen van Sensoa in Vlaanderen. De leermiddelen hebben een duidelijke meerwaarde voor de ontleencentra. Actieve wederzijdse promotie tussen de ontleencentra en Sensoa (Documentatiecentrum) lijkt ons aangewezen. Daarbij heeft elke organisatie een specifieke invalshoek en doelgroep die wordt aangesproken. Ook de verschillende noden van de doelgroepen en klanten zijn belangrijke informatie.

Het is van belang af te spreken hoe afspraken en veranderende (contact)gegevens in de ontleencentra kunnen worden doorgegeven. Daarbij kunnen we de mogelijkheden van de digitale mogelijkheden ten volle benut worden. Ook de weblog van het Documentatiecentrum kan daarbij een rol spelen.

Deze bevraging creëert voor de individuele ontleencentra wellicht de verwachting om bijkomende ondersteuning van Sensoa (Documentatiecentrum). Het is belangrijk snel de algemene resultaten van de enquête bekend te maken. Daarvoor kan een korte samenvatting voldoende zijn. De vragen van de individuele ontleencentra kunnen nog individueel besproken worden.

Via de blog kan aan de ontleencentra informatie verstrekt worden ivm Sensoa Documentatiecentrum. Nieuwe uitgaves (of edities) voorstellen, de mogelijkheid bieden om bestelling van materialen te doen, ook een rubriek ter promotie van de ontleencentra kunnen denkpostes zijn. Op die manier kan een ruimer publiek aangesproken worden en kan er actief informatie-uitwisseling zijn vanuit de ontleencentra en Sensoa. Tenslotte is de doelstelling de voor hem/haar bruikbare informatie te vinden. Liefst dichtbij; bij goede service in de ontleencentra en doorverwijzing zullen ze wellicht ook de weg naar Sensoa Documentatiecentrum vinden.

16 Samenvatting

- De anticonceptiekoffer en de werkmap Goede Minnaars worden overal het meest ontleend.
- Voor de werkmap Gender in de blender was er tot dusver minder belangstelling.
- Voor materialen die minder uitgeleend worden, is er gewoon minder interesse, volgens anderen komt dit omdat klanten niet weten dat het materiaal bestaat.
- Over het aantal aanwezige exemplaren: vooral van de anticonceptiekoffer, de werkmap Goede Minnaars en van de DVD 'Leven met hiv' blijkt het aanwezige aantal wat krap, of het materiaal oogt niet meer aantrekkelijk. Dat laatste vooral bij de anticonceptiekoffer. De centra zijn uitgenodigd ons te laten weten wat er aan vervanging toe is, er is wel meteen bij vermeld dat de vervanging van de AC koffer problematisch is, Paula zoekt nog een keer uit wat er nog voorhanden is aan materiaal.
- De 10 ontleencentra die geantwoord hebben vinden het unaniem een meerwaarde om leermiddelen van Sensoa te kunnen uitlenen.
- Uit de korte enquête blijkt ook interesse voor een jaarlijkse bevraging en voor vormingen over RSV materiaal, het liefst bij het verschijnen van nieuw materiaal. We nemen dit zeker mee naar onze werkplanningen.
- Verder is er interesse om regelmatig nieuws over nieuwe materialen en methodieken te krijgen, daarvoor heb ik doorverwezen naar de Sensoa nieuwsbrief en de blog.